

РЕШЕНИЕ НА СЪДА

28 май 1974 година*

По дело 187/73

г-жа Odette Callemeyn, съпруга на R. Verbeke, живеещ в Mouscron (Белгия),

и

белгийската държава, представлявана от Министъра на социалното осигуряване, Брюксел,

с предмет решение по преюдициален въпрос за тълкуване на разпоредбите на Регламент № 1408/71 на Съвета от 14 юни 1971 г. „относно прилагането на схеми за социално осигуряване на заети лица и членове на техните семейства, които се движат в рамките на Общността” (ОВ 1971 L 149), по-специално по отношение на помощи за лица с увреждания.

СЪДЪТ,

в състав: г-н R. Lecourt, председател, г-н A. M. Donner и г-н M. Sørensen, председатели на състава, г-н R. Monaco (докладчик), г-н J. Mertens de Wilmars (председатели на състава), г-н P. Pescatore, г-н H. Kutcher, г-н C. O Dalaigh, съдии,

генерален адвокат: г-н G. Reischl

секретар: г-н A. Van Houtte

постанови настоящото

Решение

Правна уредба

1. С решение от 27 ноември 1973 г., постъпило в Съда на 7 декември 1973 г., съдът по трудовоправни въпроси, Tournaï, сезира Съда на Европейските общности, съгласно член 177 от Договора, с преюдициални въпроси за тълкуване на определени разпоредби от Регламент № 1408/71 на Съвета от 14 юни 1971 г. относно прилагането на схеми за социално осигуряване на заети лица и членове на техните семейства, които се движат в рамките на Общността (ОВ 1971 L 149);

2. Тези въпроси са поставени в хода на делото пред националния съд относно отказа на белгийската държава да предостави на ищеца по делото лице с френско гражданство, съпруга на белгийски гражданин и живееща в Белгия, помощите съгласно белгийския закон от 27 юни 1969 г. относно предоставяне на помощи на лица с увреждания с довода, че обстоятелството, че заинтересованата страна не отговаря на всички условия, за да има правата, уредени от този закон, както и от Европейското временно споразумение от 11 декември 1953 г. за схемите за социално осигуряване на

---

* Език на производството: френски.

заети лица и членове на техните семейства, които се движат в рамките на Общността схеми за социално осигуряване на заети лица и членове на техните семейства, които се движат в рамките на Общността;

3. Първият въпрос е за това, дали предимствата, посочени в член 4 от Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета, включват мерки, предвидени в национален закон, който предоставя помощи на лица с увреждания, доколкото тези мерки се отнасят за заети лица;

4. Съгласно разпоредбите на член 4, параграф 1 от него, Регламент (ЕИО) № 1408/71 се прилага за цялото законодателство, което се отнася за клонове на социалното осигуряване, както е определено в тази разпоредба;

5. От друга страна, параграф 4 от същия член предвижда, че регламентът не се прилага за „социална и медицинска помощ“;

6. Въпреки че може да изглежда желателно от гледна точка на приложението на регламента, ясното разграничение между законодателството по въпросите на социалното осигуряване, от една страна, и законодателство, свързано със социалните помощи, от друга страна, не може да се изключи възможността някои закони да попадат и в двете категории, поради групите лица, за които се отнасят, поставените цели и начин на прилагане, и затова да не могат да попаднат в някаква обща класификация;

7. Докато по някои от характеристиките си, законодателството, отнасящо се за предоставяне на помощи на лица с увреждания, е сродно с това за социалната помощ, особено когато нуждата е основният критерий при неговото прилагане, и няма условия, като време на заетост, на членство или на плащане на вноски, все пак то си остава близко до социалното осигуряване, тъй като, макар че всеки случай се разглежда по същество – нещо, което е характерно за помощите, това законодателство поставя бенефициентите в позиция, която има дефиниция по закон;

8. С оглед на широко определената дефиниция на лицата, които имат право на помощи, това законодателство на практика изпълнява двойна функция, която е, от една страна, да гарантира минимален доход на лицата с увреждания, които са изцяло извън системата за социално осигуряване и, от друга страна, да предоставя допълнителни средства на лицата, които имат право на помощи за социално осигуряване, но са с постоянна невъзможност да работят;

9. Съгласно разпоредбите на член 4, параграф 1, буква б) от Регламент № 1408/71, регламентът се прилага за „помощи за инвалидност, включително такива, предназначени за поддържане или подобряване на възможността за приходи в бъдеще“;

10. Съгласно член 1, буква у) от същия регламент, изразът „престации“ трябва да се разбира във възможно най-широк смисъл, като отнасящ се до всички помощи, „включително всички елементи, които се изплащат от обществени фондове, ревалоризационни увеличения и допълнителни добавки, които са уредени от разпоредбите на глава III“;

11. По този начин, по отношение на заето лице или такова, считано за заето лице, намиращо се в държава-членка, където има права на пенсия за инвалидност, законодателството, което осигурява на лице с увреждания това законово установено

право да се „възползва“, попада, доколкото става въпрос за тези заети лица, в приложното поле на социалното осигуряване, по смисъла на член 51 от Договора и на регламентите за прилагането му, дори ако това законодателство не попада в приложното поле по отношение на други категории бенефициенти;

12. Трудностите, които могат да възникнат при прилагането на регламентите на Общността към тези разпоредби, не трябва да накърняват правата, които работниците, посочени в член 1, буква а) от Регламент (ЕИО) № 1408/71, имат по силата на социалното право на Общността;

13. Такъв е случаят винаги, когато дадено заето лице по смисъла на горепосочения член 1, буква а) вече е попаднало, поради предишна работа, в системата за социално осигуряване на държава-членка, на чието законодателство за гарантиране помощи на лицата с увреждания се позовава;

14. Нещо повече, член 7, параграфи 1 и 2 от Регламент № 1612/68 на Съвета от 15 октомври 1968 г. за свободата на движение на работници в Общността (ОВ 1968, L 257), предвижда, че работник, който е гражданин на държава-членка, на територията на другите държави-членки „се ползва от същите социални и данъчни предимства, както работниците граждани на съответните държави“;

15. В съответствие с това, отговорът на първия въпрос е, че помощите, посочени в член 4, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета от 14 юни 1971 г., обхващат помощите, предвидени от разпоредбите на националното законодателство, които предоставят помощи на лица с увреждания, ако тези разпоредби се отнасят за работници по смисъла на член 1, буква а) от този регламент и им дават установено от закона право да получават тези помощи;

16. Вторият въпрос е за това, дали Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета от 14 юни 1971 г., тъй като е по-благоприятен за оправомощените лица, заменя Европейското временно споразумение за схемите за социално осигуряване с оглед на напреднала възраст, инвалидност или преживели лица, подписано в Париж на 11 декември 1963 г. и посочено в член 7 от регламента;

17. Съгласно разпоредбите на член 6, буква а) от него, Регламент (ЕИО) № 1408/71, заменя, съгласно разпоредбите на членове 7, 8 и 46, параграф 4, по отношение на лицата и въпросите, които се регламентират от него, разпоредбите на всяко споразумение за социално осигуряване, обвързващо „а) ... изключително две или повече държави-членки“;

18. Съгласно член 7, параграф 1, буква б) от Регламент № 1408/71, разпоредбите на регламента не засягат задължения, които възникват от Европейското временно споразумение за социалното осигуряване от 11 декември 1953 г., сключено между държавите-членки на Съвета на Европа;

19. Освен това, член 5 от Европейското временно споразумение предвижда, че те не нарушават разпоредбите на националните закони и подзаконовни нормативни актове, международни споразумения, двустранни или многостранни споразумения, които са по-благоприятни за правоимащите лица;

20. Следователно, за да приложи Регламент № 1408/71, който има предимство пред Европейските временни споразумения, предвид на това, че е по-благоприятен спрямо

оправомощените лица от тези споразумения, не е задължително да се нарушават задълженията, възникващи от тези споразумения и поради това не може да наруши член 7, параграф 1, буква б) от регламента;

21. Поради тези причини, следва да се заключи, че в рамките на неговото приложно поле по отношение на лица и въпроси, които са включени в него, Регламент № 1408/71 има предимство пред Европейското временно споразумение за схемите за социално осигуряване относно старост, инвалидност и преживели лица, подписано в Париж на 11 декември 1953 г., тъй като той е по-благоприятен за правоимащите лица;

По съдебните разноски

22. Разноските, направени от белгийската държава, правителството на Република Италия и Комисията на Европейските общности, които са представили становища пред съда, не подлежат на възстановяване, и тъй като тази процедура по отношение на страните по основното дело е етап от дело, висящо пред националния съд, решението за разноските е в рамките на компетентността на националния съд.

По изложените съображения Съдът реши:

1) Помощите, посочени в член 4, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета от 14 юни 1971 г., включват помощите, предвидени от националните закони, съгласно които се предоставят помощи на лица с увреждания, доколкото тези закони се отнасят за работници по смисъла на член 1, буква а) от този регламент, като им дават установено в закона право да получават тези помощи.

2) В рамките на своето приложно поле по отношение на лица и въпроси, Регламент 1408/71 се прилага с предимство пред Европейското временно споразумение за схеми за социално осигуряване относно старост, инвалидност и преживели лица, подписано в Париж на 11 декември 1953 г., и посочено в член 7, параграф 1, буква б) от регламента, тъй като този регламент е по-благоприятен от горесцитираното споразумение по отношение на лицата, които придобиват права от тези актове.

Подписи

Произнесено на открито съдебно заседание в Люксембург на 28 май 1974 година.

Подписи